

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΜΑΥΡΙΔΟΥ-ΛΙΒΑΝΗ

Από την Ύδρα με αγάπη

ΚΕΔΡΟΣ

Αικατερίνη Μαυρίδου-Λιβάνη: *Από την Ύδρα με αγάπη*

ISBN 978-960-04-4987-7

Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διόρθωση: Νικολέττα Δουλάμη

© *Αικατερίνη Μαυρίδου-Λιβάνη, 2019*

© *Εκδόσεις Κέδρος, Α.Ε., 2019*

Κέδρος Εκδοτική Α.Ε.

Γ. Γενναδίου 3

Αθήνα 106 78

τηλ. 210 38 09 712-14 • φαξ 210 33 02 655

www.kedros.gr • facebook.com/kedros.gr

e-mail: books@kedros.gr

«Ήταν τέλη Σεπτεμβρίου και η Ύδρα βρισκόταν στα καλύτερά της. Ήλιος, φως και μια θάλασσα που νόμιζες πως όλοι οι θεοί της Ελλάδας λούζονταν στα καταγάλανα νερά της, ενώ οι γοργόνες ξεκουράζονταν στα κατάλευκα βράχια και από κάπου μακριά ακουγόταν το τραγούδι μιας Σειρήνας που αναζητούσε το επόμενο θύμα της.

«Κάθε φορά που επιστρέφω στην Ελλάδα ύστερα από επισκέψεις μου σε χώρες πλούσιες, σύγχρονες, όπου ο πλούτος και η ευημερία είναι προκλητικά εμφανείς, εγώ είμαι όλο και πιο ερωτευμένη με τη χώρα των θαυμάτων που λέγεται Ελλάδα», έλεγε πάντοτε η Λένα. «Είναι η πατρίδα που όσο κι αν με έχει πληγώσει και με πληγώνει, χωρίς ίσως να το θέλει, τη συγχωρώ, όπως η μάνα δίνει άφεση στο άτακτο και αχάριστο παιδί της. Έτσι νιώθω την υπέροχη σχέση μου με τη χώρα μου, που δεν την έχω γνωρίσει όσο θα έπρεπε ή στην έκταση στην οποία θα έπρεπε.

«Είναι περίεργο αλλά όμορφο που κάθε φορά ανακαλύπτω κάτι νέο, που με δένει ακόμη περισσότερο μαζί της. Ίσως να είναι το ίδιο μυστικό που δένει όλους αυτούς που την αγαπούν γι' αυτά που έχει και απλόχερα τους προσφέρει, αλλά και γι' αυτά που προσπαθούν να ανακαλύψουν στα βάθη της

γης και της θάλασσας. Γνώρισα κάποιους που ήθελαν να αποκαλούνται παιδιά της χώρας των θεών και των θαυμάτων, της χώρας του χθες, του σήμερα και του αύριο. Έτσι βλέπουν τη χώρα μας οι ξένοι».

Αν αφήναμε τη Λένα να μιλά για την αγάπη της για τη χώρα μας δεν θα σταματούσε ποτέ. Μας ενδιέφεραν πάντοτε οι αφηγήσεις της, και κάπως έτσι ξεκίνησε να μας διηγείται μια πολύ ενδιαφέρουσα ιστορία, που είχε ξεκινήσει για εκείνη ένα φθινόπωρο στην Ύδρα. Μια ιστορία πέρα για πέρα αληθινή, που είχε κινήσει το δημοσιογραφικό ενδιαφέρον και είχε περάσει στις ειδήσεις της εποχής, αλλά μετά είχε ξεχαστεί. Η Λένα, με τη γλαφυρότητα λόγου που τη χαρακτήριζε, μας θύμισε τα γεγονότα όπως τα είχε ζήσει η ίδια.

Εκείνο τον Σεπτέμβριο είχε πάει στην Ύδρα ύστερα από πολύμηνη παραμονή στην πέραν του Ατλαντικού μεγαλόπολη, τη Νέα Υόρκη, την πόλη που δεν κοιμάται ποτέ, δεν ησυχάζει, δεν ηρεμεί, αφού δεν την αφήνουν να ηρεμήσει οι ανήσυχοι όλης της γης. Την πόλη όπου όλα είναι πολύ μεγάλα και ζει σε μια διαρκή κίνηση, έρευνα, αναζήτηση. Και ξαφνικά είχε βρεθεί σε ένα νησάκι τόσο μικρό, που έμοιαζε σαν να είχε βρεθεί από το σαλόνι στην κρεβατοκάμαρα ενός μεγάλου διαμερίσματος σε έναν από τους ουρανοξύστες της Πέμπτης Λεωφόρου του Μανχάταν.

Εκεί, σε εκείνης της υπέροχης θάλασσας τα βράχια, συνάντησε Ολύμπιους θεούς που της πρόσφεραν το νέκταρ της γνώσης και την αμβροσία της λογικής, που έκτοτε δεν μπόρεσε να τα αντικαταστήσει με καμία άλλη γεύση των κοινών βρωτών.

Η Λένα ήταν ένα είδος θηλυκού μποέμ. Γνώριζε πολύ κόσμο, σε κάθε γωνιά της γης. Είχε ακούσει και πολλές φορές είχε ζήσει κάποια γεγονότα, κάποιες ιστορίες φίλων που, χωρίς να αναφέρει ονόματα, μας μετέφερε. Ήταν μάλιστα τόσο καλή αφηγήτρια, που πολλοί από μας νομίζαμε πως όλες εκείνες οι αφηγήσεις ήταν δικές της περιπέτειες.

Εκείνες τις μέρες στην Ύδρα λοιπόν γνώρισε τον Άρη.

Ήταν ένας νεαρός άντρας με την αφέλεια και τα όνειρα ενός εφήβου και τη σοφία ενός γέροντα. Ο γέροντας έλεγχε τον έφηβο, και ο έφηβος προκαλούσε τον γέροντα! Ο Άρης ζούσε στον καθημερινό πυρετό μιας μάχης που δίνουν οι ξεχωριστοί άνθρωποι που προσπαθούν να κερδίσουν έναν ιερό πόλεμο. Πολύ σύντομα διαπίστωσε ότι, παρά την ηλικία του, διέθετε λογική και γνώση που ξεπερνούσαν την πεπατημένη, τη συνήθη λογική και την εποχή του. Η εμφάνισή του σε ξεγελούσε και οι απόψεις του για την καθημερινότητα και το μέλλον σε εντυπωσίαζαν. Ήταν ψηλός, με ένα καλοφτιαγμένο σώμα που, καθώς το είχε ψήσει η αλμύρα και ο ήλιος, φάνταζε σαν κρητικός αλάβαστρος. Τα μαλλιά του, αν και σκούρα καστανά, είχαν μια περίεργη απόχρωση του χαλκού και τα μάτια του ένα βαθύ μπλε χρώμα με γαλαζοπράσινους ιριδισμούς, που σκιαζόταν από μακριές βλεφαρίδες που έκρυβαν ένα διεισδυτικό, μυστηριώδες βλέμμα.

Πολλές φορές έδινε την εντύπωση ενός κακομαθημένου παιδιού. Άλλες, πάλι, ενός ανθρώπου με ανικανοποίητη περιέργεια, που ήθελε να γνωρίσει και να γευτεί τα πάντα, και άλλες ενός σοβαρού μελετητή της ανθρώπινης φύσης.

Γνωρίστηκαν σύντομα και απλά, με τον τρόπο με τον

οποίο δημιουργούνται οι καλοκαιρινές φιλίες. Έκαναν παρέα για αρκετές μέρες. Περιπάτησαν σε κάθε δρομάκι, επισκέφθηκαν κάθε λιμανάκι και μπαράκι, γεύτηκαν τις λιχουδιές της τοπικής κουζίνας και το ροζέ κρασί της περιοχής.

Φωτογράφισαν παλιές πόρτες, σπίτια ξεχασμένα από τους ιδιοκτήτες τους, που άλλοι είχαν πεθάνει και άλλοι ζούσαν μακριά από τον τόπο τους, το ιστορικό κανόνι με το οποίο «μπομπάρδιζαν» τους εχθρούς του τόπου, μάντρες λίθινες, πικροδάφνες και γαζίες, γεράνια, μπιγκόνιες, γιασεμιά και αγιοκλήματα.

Ένα πρωί, σε μία από αυτές τις εξερευνήσεις, ανακάλυψαν το Μαντράκι, έναν μικρό ορμίσκο, μια μικρή εσοχή στην άκρη μιας από τις πολυάριθμες δαντέλες που στολίζουν τη μικρή αυτή παραδεισένια γωνιά.

Ο Άρης, σε μια εκ βαθέων εξομολόγηση, είπε με παιδική αφέλεια πως ονειρευόταν ένα μικρό σπίτι σε κάποια γωνιά του νησιού, για να ζήσει με συντροφιά τον ήλιο, τη θάλασσα και τους ψαράδες.

«Βλέπεις πόσο ολιγαρκής είμαι; Οι γονείς μου ποτέ δεν κατάλαβαν τις επιθυμίες μου. Η ζωή τους είναι βασισμένη στα πρέπει και στον κοινωνικό καθωσπρεπισμό που άλλοι δημιουργήσαν γι' αυτούς. Εγώ όμως έχω άλλα όνειρα και άλλες απόψεις για το μέλλον».

Την εντυπωσίασε η αναφορά στους γονείς του, αλλά την άφησε ασχολίαστη.

Ξεκινούσαν τη μέρα τους μόλις άρχιζε να χαράζει, γύρω στις πέντε. Με μόνιμη και πολύτιμη συντροφιά το πιο λαμπερό αστέρι, τον Σείριο, και οδηγό τη Μικρή και τη Μεγά-

λη Άρκτο στα ανατολικά, έφευγαν για τον πρωινό περίπατο. Κάθε χάρωμα, τότε που μόλις μπορείς να διακρίνεις τα σχήματα και τα χρώματα, τότε που αρχίζουν να διαγράφονται αγνά οι κορυφές των βουνών και τα πάντα παίρνουν σχήμα και χρώμα, τότε που νιώθεις αισιόδοξος, δυνατός, και εκτιμάς αυτά που σου πρόσφερε απλόχερα ο Θεός, όταν το σκοτάδι υποχωρεί μπροστά στην αυγή και αρχίζουν αργά, βασιανιστικά να διαγράφονται σχήματα και χρώματα, να εμφανίζονται βουνά, λόφοι και θάλασσες.

«Αυτή τη θάλασσα», έλεγε γελώντας ο Άρης, «πρέπει να την έφτιαξε ο Δίας όταν ερωτεύτηκε εκείνη την πανέμορφη μικρή που έβαλε σε φασαρίες την Ήρα, και τούτο το νησί το διάλεξε για να κρύβεται από τη ζηλιάρα γυναίκα του, άσχετα με το τι λέει η Μυθολογία μας. Τι τραβούσε ο έρημος ο Δίας θα σου πω μια άλλη φορά. Από τότε πολλοί ερωτευμένοι καταφεύγουν εδώ για να χαρούν τον έρωτά τους. Μη με ρωτήσεις, είμαι και εγώ ερωτευμένος με τούτη τη θάλασσα και με τον εαυτό μου», συνέχιζε. «Με αγαπάω πολύ», έλεγε γελώντας πάλι. «Είναι κακό;» Και αμέσως βουτούσε στα καταγάλανα νερά.

Ο Άρης της είπε πως είχε γεννηθεί στο Λονδίνο από Έλληνες γονείς, είχε έναν αδελφό τον οποίο υπεραγαπούσε, αν και τσακώνονταν νυχθημερόν για πράγματα άσχετα και άνευ σημασίας. Όταν δεν υπήρχαν αιτίες για καβγά εφεύρισκαν έναν σωρό ιστορίες για να αντικρούουν ο ένας τον άλλο.

Ο αδελφός του, ο Πέτρος, ήταν μεγαλύτερος από αυτόν και, όπως έλεγε ο Άρης, ήταν το άκρο άωτο της λογικής, της επιχειρηματικότητας, και η λατρεία του πατέρα του. Σκόπευε

να ακολουθήσει τα χνάρια του, αν και περισσότερο για λόγους οικογενειακής παράδοσης και λιγότερο από δική του επιθυμία.

Ο Άρης, από την άλλη, δεν ήξερε ακόμα τι θα έκανε. Οι γονείς του ήθελαν να ολοκληρώσει τις σπουδές του στο Λονδίνο, ενώ εκείνος ήθελε να γνωρίσει τον κόσμο και να τον κλείσει στις δικές του λογικές το δίχτυ.

«Ο κόσμος έχει λογική», συνήθιζε να λέει, «αλλά κάποιιο προσπαθούν να μετατρέψουν αυτή τη λογική σε άμορφη, απωθητική επιχειρηματική σκέψη. Αυτό τον κόσμο θέλω να τον κάνω να δει και να γνωρίσει, να τον κάνω να καταλάβει πόσο όμορφη είναι η ζωή, με πόσο απλά πράγματα μπορεί να είναι κανείς ευτυχισμένος», έλεγε με πάθος.

«Εσύ είσαι ευτυχισμένος;» τον ρώτησε μια φορά η Λένα.

«Όχι», της είπε αβίαστα, για να προσθέσει αμέσως: «Ίσως να είμαι και να μην το ξέρω. Τι είναι ευτυχία; Ο καθένας εκφράζει μια προσωπική του άποψη, που κάποιιο την υιοθετούν σαν πανάκεια και την αναμασούν. Ας είναι. Κανείς δεν ξέρει. Πάντα με διακατέχουν σκέψεις περίεργες και ο Πέτρος συνήθιζε να λέει πως αεροβατώ. Και η επωδός; “Μικρέ, σύνελθε, πάτα στη γη, γιατί θα πέσεις και θα τσακιστείς με το μυαλό σου να τρέχει εδώ και εκεί”. Ο Πέτρος! Αν μπορούσες να τον γνωρίσεις, θα τον ερωτεύσουν με την πρώτη ματιά».

Οι αναφορές στον αδελφό του τελείωναν πάντοτε με εκφράσεις θαυμασμού και αγάπης. Κάποια φορά κατέληξε στο «Θα ήθελα να κάνω πράγματα μοναδικά, για να κάνω τον Πέτρο να με θαυμάσει και να δει ότι πράγματι αξίζω!»

«Αγαπάς τόσο πολύ τον αδελφό σου;» τον ρώτησε η Λένα.

«Είναι ό,τι ωραιότερο και ό,τι πολυτιμότερο υπάρχει στη ζωή μου», απάντησε και έμεινε σιωπηλός για πολλή ώρα.

Μαζί με τον καλό καιρό τελείωσαν και εκείνες οι πανέμορφες διακοπές. Με τις πρώτες φθινοπωρινές ψύχρες στο νησί έμειναν οι Υδραίοι και κάποιοι ρομαντικοί ξένοι που επέμεναν «καλοκαιρινά».

Τελείωσαν και για εκείνους οι ξεγνοιαστες διακοπές, και γύρισαν στην Αθήνα. Εκείνος για να συνεχίσει για Λονδίνο και η Λένα για να επιστρέψει στη μοναξιά της καθημερινότητάς της.

Έφτασαν στο αεροδρόμιο σχεδόν αμίλητοι, βυθισμένοι ο καθένας στις δικές του σκέψεις. Στην αίθουσα αναμονής δεν μίλησαν καθόλου και μόνο σε μια στιγμή, φανερώνοντας κάποιες σκέψεις του, ο Άρης τη ρώτησε:

«Θα ξαναπάς το καλοκαίρι στην Ύδρα;»

«Ίσως», του απάντησε μονολεκτικά.

«Εγώ θα ξαναπάω και θα σε περιμένω. Γεια και καλή μας αντάμωση στην Ύδρα».

Όταν έμεινε μόνη, η Λένα ένιωσε περίεργα. Αισθάνθηκε ένα πρωτόγνωρο κενό, μια παράξενη ερημιά, μια αδιαφορία για οτιδήποτε. Κατάλαβε ότι θα της έλειπε η ξεγνοιασιά, η απλότητα και το όνειρο. Ε, αυτό της έλειπε τώρα, σκέφτηκε, και στην ιδέα και μόνο ξέσπασε σε γέλια προσπαθώντας να καλύψει την απογοήτευσή της. Ήταν τόσο περίεργο πώς η ξεγνοιασιά, η απλότητα, η νεανικότητα και ο ίδιος ο Άρης άφηναν πίσω τους ένα κενό που τόνιζε αυτό που αμυδρά είχε αντιληφθεί πολύ πριν. Το απόλυτο τίποτα της ζωής της.

Το εργαστήρι της, που το είχε δημιουργήσει με πολύ κόπο

και ακόμη περισσότερες θυσίες, της φάνηκε ξένο, κρύο, απωθητικό, και για μια δυο μέρες έμεινε κλεισμένη μέσα χωρίς να κάνει το παραμικρό. Πολλές φορές νόμιζε πως άκουγε τον Άρη που, χωρίς να μιλά πολύ, έλεγε τόσο πολλά. Εκείνο το παιδί... Έτσι, ξαφνικά, συνειδητοποίησε ότι ο Άρης ήταν ένα παιδί, ένα ωραίο αγόρι, ξέγνοιαστο, ευχάριστο, έξυπνο, που του άρεσε η παρέα της, και εκείνη μέσα στη μοναξιά της είχε κολακευτεί, γοητευτεί, ό,τι κι αν αυτό μπορούσε να σημαίνει.

Όλα τα πολύ απλά και ανθρώπινα της είχαν θυμίσει την χωρίς επιστροφή εφηβεία της, τα νιάτα της, που τα είχε σπαταλήσει προσπαθώντας να χτίσει την καριέρα της!

«Η ρωμαϊκή άνοιξη της κυρίας Στόουν», μας είπε γελώντας, αναφερόμενη στην ταινία *The Roman Spring of Mrs Stone* και την υπερήλικη πρωταγωνίστριά της, που αναζητούσε τη συντροφιά και την ηδονή του έρωτα στους ζιγκολό της Ρώμης.

Η Λένα είχε έναν πολύ χαριτωμένο τρόπο να διακωμωδεί τις καταστάσεις και όσα την αφορούσαν. Οι διηγήσεις της ήταν πάντοτε ευχάριστα έξυπνες, αλλά η συγκεκριμένη ήταν πολύ διαφορετική.

Πέρασε, όπως μας είπε, πολλές μέρες με τη σκέψη της επίμονα κολλημένη στην Ύδρα μέχρι να πιάσει τελικά τον χρωστήρα και ένα θαλασσί χρώμα για να γεμίσει τον μουσαμά με ένα αχνό περίγραμμα του πανέμορφου νησιού. Όταν τελείωσε εκείνον τον σχεδόν μαθητικό πίνακα, τον γεμάτο φως και χρώμα, τον κρέμασε στο δωμάτιό της.

Με την πάροδο των ημερών η Ύδρα και ο Άρης έγιναν ένα ευχάριστο παρελθόν, μια ανάμνηση επιτυχημένων διακοπών

που ίσως να μην τις ξαναζούσε. Τα ωραία πράγματα κρατάνε λίγο και συμβαίνουν μόνο μία φορά.

«Είναι αλήθεια», είπε η Λένα, «πως όλα τα περίεργα συμβαίνουν σ' εμένα. Όσο κι αν προσπάθησα εκείνη την εποχή, δεν κατάφερα να εξηγήσω πώς κάθε φορά που μου παρουσιαζόταν κάποια δυσκολία συναντούσα μπροστά μου τον Κώστα. Έτσι τον ξανα συνάντησα και σ' εκείνη την περίοδο της ζωής μου», συνέχισε σκεπτική και χάθηκε στις αναμνήσεις της.

Ο Κώστας Λυμπέρης ήταν ένας καταπληκτικός άνθρωπος και πραγματικός φίλος. Την είχε βοηθήσει επαγγελματικά και εκτιμούσε την πρωτοτυπία των έργων της, που δεν τα κατέτασσε σε κανένα κίνημα, σε καμία τεχνοτροπία. Συνήθιζε να λέει πως αυτό ακριβώς ήταν το μυστικό... το τίποτα και το κάτι! Ο Κώστας είχε προσπαθήσει να την κάνει να πιστέψει στον εαυτό της και στη χωρίς στιλ και περιορισμούς τεχνοτροπία της και να συνεργαστούν. «Αυτή η μη ένταξη της δουλειάς σου», της έλεγε, «θα εντυπωσιάσει το ξένο κοινό. Θα κάνουμε μια μικρή έκθεση δοκιμαστικά, αρχικά στο Παρίσι και μετά στο Λονδίνο. Εκεί οι άνθρωποι εκτιμούν την τέχνη».

Κι εκείνη τον πείραζε λέγοντας: «Επειδή δεν ξέρουν από τέχνη».

Όταν συναντήθηκαν πάλι τυχαία ύστερα από εκείνες τις διακοπές στην Ύδρα, ο Κώστας προσπάθησε πάλι να την πείσει να συνεργαστούν και έτσι, μεταξύ σοβαρού και αστείου, βρέθηκαν σε μια εργασιακή υπερδιέγερση ετοιμάζοντας την πρώτη της έκθεση εκτός Ελλάδας. Ο Κώστας πήγε δύο φορές

στο Παρίσι και την τρίτη φορά ταξίδεψαν παρέα δύο μέρες πριν από τα εγκαίνια της έκθεσης.

Ήταν η πρώτη φορά που η Λένα βρισκόταν στο Παρίσι, την πόλη του φωτός, των τεχνών και του έρωτα, παρέα με τον Κώστα, που φαίνεται πως τον γνώριζε όλη η περιοχή της Μονμάρτρης.

Όποιος τους έβλεπε να περπατούν χέρι χέρι θα νόμιζε πως ήταν δυο άνθρωποι τρελά ερωτευμένοι έτσι όπως ανέβαιναν τις ατέλειωτες σκάλες του λόφου της Μονμάρτρης για να φτάσουν στη Σακρ Κερ. Στην πραγματικότητα, ήταν δύο καλοί φίλοι, που έφτασαν αγκομαχώντας στην είσοδο της εκκλησίας. Εκεί ο Κώστας είχε την καλοσύνη να της αφηγηθεί κάποια πράγματα για την περιοχή, όπως ότι εκείνο τον λόφο τον έλεγαν Μον ντε Μαρς – Λόφο του Άρη – ή Λόφο των Μαρτύρων, επειδή εκεί είχε μαρτυρήσει και αποκεφαλιστεί μαζί με άλλους ο επίσκοπος του Παρισιού Διονύσιος. Μετά την επανάσταση ωστόσο είχε πάρει την ονομασία Μον Μαρά, προς τιμήν του επαναστάτη Ζαν Μαρά.

Οι επαναστάτες πάντα εμπνέουν τη μάζα και επιβάλλονται, σκέφτηκε καθώς την κατέκλυσε μια παιδαριώδης επιθυμία...

Ο Λόφος του Άρη, αυτό ήταν. Γύρισαν άρον άρον, κατά την επιθυμία της Λένας, που άρχισε αμέσως να ζωγραφίζει τον Λόφο του Άρη, που όμως καμία σχέση δεν είχε με το Μον ντε Μαρς. Ήταν ο λόφος της Ύδρας όπου περπατούσαν με τον Άρη για να φτάσουν από την κεντρική προκουμαία στο μικρό λιμανάκι, το Μαντράκι. Δεν μπορούσε να καταλάβει τον ενθουσιασμό του Κώστα, που ξετρελάθηκε με τον πίνακα

εκείνο σε τέτοιο βαθμό, που μετονόμασε άρον άρον την έκθεση της μεθεπομένης σε έκθεση του Λόφου του Άρη.

Η μικρή αίθουσα γέμισε κόσμο, και ο Κώστας ήταν τρελαμένος και μιλούσε για απίστευτη επιτυχία. Η ίδια, όπως εξομολογήθηκε, δεν το συνειδητοποίησε καθόλου, ούτε καταλάβαινε τον Κώστα, που την πήγαινε από το ένα πηγαδάκι κόσμου στο άλλο για να τη συστήσει. Αργότερα, στο ξενοδοχείο, ο φίλος της της είπε ότι η επιτυχία τους ήταν ανέλπιστα.

«Ξέρεις ποιος πίνακας πουλήθηκε πρώτος; Εκείνος με τον Λόφο του Άρη που δεν ήταν ο Λόφος του Άρη».

«Και ποιος ήταν ο τρελός;» ρώτησε η Λένα τάχα αδιάφορα, ενώ την έτρωγε η περιέργεια.

«Ένας Ελληνολονδρέζος, ο Πέτρος Χ.»

«Πέτρος Χ.; Τι όνομα είναι αυτό;»

«Το επίθετό του δεν θέλησε να μας το αποκαλύψει. Και πόσο τον αγόρασε; Αν σου πω το ποσό, θα πέσεις ξερή. Δύο χιλιάδες ευρώ».

«Δεν είναι δυνατόν».

«Είναι και παραείναι. Και να σου πω κάτι; Αν του ζητούσα τέσσερις χιλιάδες ευρώ, θα τα έδινε αδιαμαρτύρητα. Την επόμενη βδομάδα, που θα μας αποδώσουν τον λογαριασμό, θα το διαπιστώσεις και μόνη σου».

Πέτρος Χ. Πέτρος λεγόταν ο αδελφός του Άρη. Ε, και; Μόνο ένας Πέτρος υπήρχε; Ναι, αλλά και Ελληνολονδρέζος;

Η επιστροφή τους στην Αθήνα χαιρετίστηκε με διθυράμβους από τον δημοσιογραφικό κόσμο, που γνώριζε πολύ καλά τον Κώστα Λυμπέρη και το εμπορικό του δαιμόνιο, που

μαζί με τη δική της ικανότητα στον χρωστήρα δημιουργούσε το εξασφαλισμένο δίδυμο για τις επόμενες επιτυχίες. Έτσι έγραφαν.

Η γνωριμία της Λένας με τον Κώστα Λυμπέρη είχε ξεκινήσει πριν ακόμη τελειώσει τη Σχολή Καλών Τεχνών. Εκείνος ήταν ήδη φτασμένος κριτικός τέχνης, με επαίνους και διακρίσεις και με πολλά χρήματα που είχε κληρονομήσει από μια θεία του, αδελφή του πατέρα του.

Ο Κώστας δεν ήταν όμορφος, αλλά η όλη του εμφάνιση ήταν επιβλητική. Ήταν το αρσενικό που κάθε γυναίκα θα ήθελε δίπλα της. Στην αρχή η Λένα κολακευόταν από την προτίμηση που της έδειχνε, αλλά εκείνος ισχυριζόταν ότι το ενδιαφέρον του ήταν καθαρά επαγγελματικό. Είχε ακούσει πολλές φορές σχόλια που αφορούσαν την προσωπική ζωή του Κώστα Λυμπέρη. Έλεγαν πως είχε ερωτευτεί τρελά τη γυναίκα που είχε παντρευτεί, η οποία είχε πεθάνει από καρκίνο έναν χρόνο μετά τον γάμο τους. Έκτοτε ο Κώστας έμενε ελεύθερος κι ωραίος, να τριγυρνά με πιτσιρίκες.

«Τι πιο φυσικό», είπε μια φορά η Λένα σε κάποια τέτοια σχόλια.

«Έλα, και όλοι ξέρουμε ότι σ' τα έχει ρίξει κι εσένα, κι ας κάνεις τη δύσκολη», ήταν η απάντηση.

Αυτό στάθηκε αφορμή για να κρατήσει έκτοτε τον Κώστα σε απόσταση ασφαλείας. Παρ' όλα αυτά, όταν ήταν έτοιμη, απευθύνθηκε σε αυτόν για να αξιολογήσει τα έργα της και να κάνει την πρώτη της έκθεση στην γκαλερί Ζουμπουλάκη. Ο Κώστας οργάνωσε την έκθεση με από-

λυτα δική του ευθύνη και ήταν μία από τις πολλές του επιτυχίες, που καθιέρωσε και το δικό της όνομα στον κατάλογο των νέων καλλιτεχνών. Όταν θέλησε να τον ευχαριστήσει, της απάντησε πολύ απλά ότι αυτή ήταν η δουλειά του. Η αναγνώριση των πραγματικών καλλιτεχνών, που καθιερώνονται έτσι κι αλλιώς, μόνοι τους και με την τέχνη τους.

Σε γενικές γραμμές τον Κώστα τον έβλεπε σπάνια, συνήθως όταν είχε έτοιμη κάποια δουλειά. Ήταν πάντοτε πρόθυμος να τη βοηθήσει με την επιλογή των έργων που θα εξέθετε, τον χώρο που κάθε φορά θα χρησιμοποιούσαν, τον τρόπο με τον οποίο θα παρουσιαζόταν η έκθεση, τους δημοσιογράφους που θα καλούσαν και, φυσικά, τον κατάλογο των φιλότεχνων στους οποίους θα έστελνε ο ίδιος τις προσκλήσεις.

Κάπως έτσι είχε οργανώσει και την έκθεση στο Παρίσι, και πλέον συζητούσε για μια νέα έκθεση, στο Λονδίνο, η οποία έπρεπε να κάνει πάταγο, όπως έλεγε με ενθουσιασμό.

«Να σκέφτεσαι, καλή μου, ότι σήμερα έχεις στο βιογραφικό σου και την έκθεση του Παρισιού. Λέω αυτή η έκθεση στο Λονδίνο να είναι ομαδική και όχι ατομική. Εδώ θα δοκιμαστεί και η αντοχή της τέχνης σου και, σε διαβεβαιώ, δεν έχεις να φοβάσαι τη σύγκριση».

Ο Κώστας είχε καταπληκτικές ιδέες. Έμενε πολλές ώρες στο εργαστήριό της τρώγοντας τη μία πίτσα μετά την άλλη και πίνοντας κόκα κόλα.

Μελετούσε στην κυριολεξία και επέλεγε με μεγάλη προσοχή τους πίνακες που θα παρουσίαζαν στο Λονδίνο. Η έκθεση που, αν και ομαδική, τελικά θα έμοιαζε ατομική, αφού όλα τα έργα της θα ήταν συγκεντρωμένα σε μία, θα

είχε τον τίτλο *Οι τέσσερις εποχές*, με μουσική υπόκρουση Βιβάλντι. Η ιδέα άρεσε πολύ στη Λένα, όπως και ο τίτλος της έκθεσης.

«Εσύ», της είπε γελώντας ο Κώστας, «το μόνο που θα κάνεις θα είναι να είσαι όμορφη και ευπροσήγορη και να αφήσεις το δασκαλιστικό ύφος σου!»

Άρχισε να πηγαίνει σχεδόν καθημερινά στο εργαστήριο για να επιβέπει το πακετάρισμα των έργων, κάνοντας συνεχείς παρατηρήσεις στον άνθρωπο που με μεγάλη προσοχή ετοίμαζε την αποστολή τους στο Λονδίνο. Την αίθουσα την είχε επιλέξει ο ίδιος, στην περιοχή του Σίτι, και θα συμμετείχαν σε αυτήν τρεις ακόμη καλλιτέχνες.

«Ο κυριότερος αντίπαλός σου», της είπε γελώντας, «θα είναι ένας πολύ καλός μου φίλος και σπουδαίος καλλιτέχνης, ο Νίκι, ο οποίος λατρεύει το ανθρώπινο σώμα, ιδιαίτερα το αντρικό, και το εκθειάζει με την τέχνη του».

«Μιλάς για τον Νίκι Μ.;»

«Ακριβώς!»

«Νομίζω πως είδα έργα του σε κάποια ομαδική έκθεση και πραγματικά εντυπωσιάστηκα, γιατί τα έργα του, όλα τα έργα του, ήταν πράγματι ωραιότατα αντρικά σώματα, αλλά ακέφαλα».

«Θα τον γνωρίσεις, και είμαι βέβαιος ότι θα σε ενθουσιάσει και ως άνθρωπος».

Πράγματι, ο Νίκι Μ. είχε μια παρουσία εντυπωσιακή, που θύμιζε περισσότερο μοντέλο και λιγότερο καλλιτέχνη. Κομψά ντυμένος με την τελευταία λέξη της μόδας, με απροσποίητη ευγένεια και αύρα θετική, γοήτεψε όσους συναντούσε.